

ГЛОССАРИЙ

ТЕРМИН/ҚЫСҚАRTУ	СИПАТТАМАСЫ
АҚҚТБ	Алғашқы қорғаныш қабаты тұтастығының бұзылуы
Атмосфералық ауадағы ластаушы заттың шекті рұқсат етілген концентрациясы	Атмосфералық ауадағы ластаушы заттың шекті рұқсат етілген концентрациясы – осы немесе болашақ буынға тікелей немесе жанама зиянды еш әсер етпейтін, адамның еңбекке деген қабілетін төмендетпейтін, оның хал-жағдайын және санитарлық-тұрмыстық өмір салтын нашарлатпайтын концентрация.
ББК	Басқару жөніндегі бірлескен комитет
БҚО	Батыс Қазақстан облысы
БСШЖ	Биотүрлілікті сақтау бойынша іс-шаралар жоспары
ГКДҚ	Газды кешенді дайындау қондырғысы
ГӨЗ	Газ өңдеу зауыты
ГТЭС	Газ турбиналы электр станциясы
ЕҚ, ҚТ және ҚОҚ	Еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы және қоршаған ортаны қорғау
ЖҚҚ	Жеке қорғаныш құралдары
КҚК	Каспий құбыржолы консорциумы
КПО	«Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.» Қазақстан филиалы
ҚАТЖ	«Қарашығанақ-Атырау» тасымалдау жүйесі
ҚБЖ	Қауіпсіздікті басқару жүйесі
ҚжаАҚЕҚ	Қауіпсіздік және адам құқықтарына қатысты ерікті принциптер
ҚКЖ	Қарашығанақты кеңейту жобасы
ҚМГКК	Қарашығанақ мұнай, газ және конденсат кен орны
ҚОҚШЖ	Қоршаған ортаны қорғау бойынша іс-шаралар жоспары
ҚОТЖ	«Қарашығанақ-Орынбор» тасымалдау жүйесі
ҚӨК	Қарашығанақ өңдеу кешені
ҚТҚ	Қатты тұрмыстық қалдықтар
ЛЗ	Ластаушы заттар
МАС	Мұнай айдау станциясы
МБӨС	Мұнайды бастапқы өндіру сателлиті
МВт	Мегаватт
Мердігер/ мердігер немесе бас компаниялар/ серіктес-компаниялар	«Эни», «Шелл», «ЛУКОЙЛ», «Шеврон», « ҚазМұнайГаз» ҰК компанияларын қамтиды
МӨЗ	Мұнай өңдеу зауыты
ӨБТК	Қарашығанақ кен орны бойынша Өнімді бөлісу туралы түпкілікті келісім
ӨСАБ	Өндіруші салалардың ашықтығы бастамасы
ПГ	Парниктік газдар
СҚА	Санитарлық қорғау аймағы

ТЕРМИН/ҚЫСҚАРТУ	СИПАТТАМАСЫ
т	тонна
ТЖ	Төтенше жағдайлар
ТЖҚ	Тауарлар, жұмыстар мен қызметтер
ТНК	Тиімділіктің негізгі көрсеткіштері
ТТЖ	Тіркелуге тиіс жарақаттар
ҰҰ	Үкіметтік емес ұйым
ШРК	Шекті рұқсат етілген концентрация
ЭМС	Экологиялық мониторинг станциясы
CH ₄	Метан
CO	Көміртегі оксиді
CO ₂	Көміртегі диоксиді
C ₆ H ₆	Бензол
C ₇ H ₈	Толуол
C ₈ H ₁₀	Ксилол
ESG	<p>Экологиялық, әлеуметтік және басқару критерийлері (ESG) – бұл әлеуметтік саналы инвесторлар әлеуетті инвестицияларды тексеру үшін қолданатын компанияның қызмет стандарттарының жиынтығы.</p> <p>Экологиялық критерийлер компания қоршаған ортаны қалай қорғайтынын, соның ішінде, компанияның климаттың өзгеруіне қатысты корпоративтік саясатын ескереді. Әлеуметтік критерийлер компанияның жұмыскерлермен, жеткізушілермен, тұтынушылармен, сондай-ақ, өзі жұмыс істейтін қауымдастықтармен қарым-қатынасын зерттейді. Басқару критерийлері компанияның басшылығына, басшылардың еңбекақысына, аудит, ішкі бақылау және акционерлердің құқықтарына қатысты жұмыстарды қамтиды.</p>
GRI	Тұрақты даму саласындағы есептілік бойынша жаһандық бастама
H ₂ S	Күкіртсутегі
IOGP	Халықаралық мұнай мен газ өндірушілер қауымдастығы, 1985 жылдан бері осы қауымдастыққа кіретін әлемдік деңгейдегі компаниялардың оқиғалары бойынша деректерді жинаумен айналысады.
IPIECA	Қоршаған ортаны қорғауды көздейтін мұнай өндіруші компаниялардың халықаралық қауымдастығы
ISO 14001	Табиғат қорларын тиімді пайдаланудың жүйесін енгізуге қойылатын талаптарды белгілейтін әлемде танылған стандарт
ISO 45001	Денсаулық сақтау және еңбек қауіпсіздігін басқару жүйесін енгізуге қойылатын талаптарды белгілейтін әлемде танылған стандарт
ISO 50001	Энергетикалық менеджменті жүйесін енгізуге қойылатын талаптарды белгілейтін әлемде танылған стандарт
ISO 90001	Сапа менеджменті жүйесін енгізуге қойылатын талаптарды белгілейтін әлемде танылған стандарт
NO ₂	Азот диоксиді
N ₂ O	Азот тотығы
OPITO	Мұнай-газ өнеркәсібіндегі оффшорлық компанияларды оқыту жөніндегі ұйым
SO ₂	Күкіртті газ

Жалдамалы жұмыскерлер (тікелей келісімшарт бойынша жұмыс істейтін) – КПО-мен қолданыстағы еңбек шарты бар жұмыскерлер

Бас компаниялар іссапарға жіберген персонал – Бас компаниялармен жасалған іссапарға жіберу туралы келісім шеңберінде іссапарға жіберу туралы хат негізінде КПО-ға іссапарға жіберілген бас компаниялардың жұмыскерлері. Негізінен оларға жобалауда және әзірлеуде арнайы дағдыларға ие, өндірісте халықаралық технологиялардың енгізілуін қамтамасыз етуге қажетті халықаралық тәжірибесі мен білімі бар жоғары деңгейдегі басшылар мен шетелдік мамандар жатады. Шетелдік мамандар қазақстандық жұмыскерлермен әртүрлі саладағы халықаралық тәжірибесі және білімін алмасу үшін тартылады. Дегенмен, Кадрлардағы жергілікті қамту үлесін арттыру бағдарламасына сәйкес КПО шетелдік мамандар атқаратын лауазымдарды жыл сайын жергіліктендіріп келеді (бұл туралы «Жергілікті персоналды дамыту» тарауында толығырақ ақпарат берілген). КПО директорлар кеңесі Бас директордың орынбасары мен Өндірістік процестерді цифрландыру және үздіксіз жетілдіру бөлімінің бастығынан басқа, бас компаниялардың іссапарға жіберілген жұмыскерлерінен тұрады.

Жіберуші тарап – Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен тіркелген, жұмыскерлермен қамтамасыз ету жөніндегі қызметтерді көрсету бойынша қызметті жүзеге асыратын заңды тұлға, оның ішінде шетелдік заңды тұлғаның филиалы.

Жалдамалы жұмыскерлер (жіберуші тарап) – қызметін КПО күнделікті бақылайтын, алайда КПО-мен тікелей келісімшарт жасаспаған, жұмысқа жіберуші тараптар (кадрлық агенттіктер) арқылы тартылып, жалақы алатын жұмыскерлер. Тікелей келісімшарт жасасқан жұмыскерлер мен жіберуші тараптардың жұмыскерлері орындайтын жұмыс түрлері бірдей.

Уақытша жұмыскер – жүктілікке және босануына байланысты ұзақ мерзімді демалыстағы, бала күтіміне байланысты жалақысы сақталмайтын демалыстағы, оқу демалысындағы уақытша жұмыста болмайтын жұмыскерді ауыстыра тұру үшін немесе белгілі бір жұмысты уақытша орындау үшін Компаниямен еңбек қатынастарына тұратын тұлға.